

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında

AZƏRBAYCAN BƏSTƏKARLAR İTTİFAQINDA. XƏBƏRLƏR... 2024-cü il

3 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Konfrans zalında İdarə Heyətinin iclası keçirilib. İclasda Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə, Bəstəkarlar İttifaqının katibləri, Əməkdar incəsənət xadimləri, professorlar Zemfira Qafarova, Cəlal Abbasov, İdarə Heyətinin üzvləri, sənətsünaslıq elmlər doktorları, professorlar İmruz Əfəndiyeva, Rəna Məmmədova, Təriyel Məmmədov, fəlsəfə üzrə elmlər doktoru, professor Mina Hacıyeva, professor, Əməkdar incəsənət xadimi Həcər Babayeva, Xalq artristi Sərdar Fərəcov, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Məmmədağa Umudov, bəstəkarlar Rəna Qədimova, İlham Azmanlı, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı və musiqişünas Sevda Hüseynova iştirak ediblər.

Bəstəkarlar İttifaqının sədri Firəngiz Əlizadə iclası giriş sözü ilə açaraq cari ilin noyabr-aprel ayları ərzində keçirilən tədbirlərdən, İttifaqın üzvü olan bəstəkar və musiqişünasların geniş fəaliyyətindən danışıb. Firəngiz xanım xüsusi olaraq Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq musiqi festivalları çərçivəsində Bəstəkarlar İttifaqında keçirilən elmi konfransların məruzələri əsasında hazırlanan məqalələr toplusunun nəşrinin və təqdimatının, unudulmaz bəstəkarlar Şəfiqə Axundova və Süleyman Ələsgərovun 100 illik yubileylərinin möhtəşəm şəkildə keçirilməsini qeyd edərək, ümumiyyətlə, bütün nəsiləndən olan bəstəkar və musiqişünasların bu aylar ərzində həm ölkəmizdə, həm də dünyanın müxtəlif şəhərlərində təşkil olunan tədbirlərdəki çıxışlarından bəhs edib. Bütün bunların vaxtaşırı olaraq mətbuatda işıqlandırıldığı və bu tədbirlər haqqında "Musiqi dünyası" jurnalında geniş məlumatın dərc olunduğunu diqqətə çatdırıb. Firəngiz xanım eyni zamanda ölkəmizdə keçirilən "Ümumdünya VI Mədəniyyətlərəarası dialoq" Forumununun ölkəmiz üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. O, qeyd edib ki, bu Forumun keçirilməsi ümumazərbaycan mədəniyyəti və musiqimiz üçün çox əlamətdar hadisədir. Belə ki, Forum çərçivəsində keçirilən konsertlərdə dünyanın müxtəlif ölkələrindən gəlmiş dövlət, elm və incəsənət xadimləri Azərbaycan musiqiçilərinin ifasında bəstəkarlarımızın əsərlərini eşitmək imkanı musiqimizin uğurlarındandır.

Firəngiz Əlizadə musiqi həyatımızla bağlı özünün ətraflı çıxışında Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının yaranmasının 90 illiyini də xüsusi vurğulayıb. Bir çox tədbirlərin məhz 90 illiklə bağlı olduğunu qeyd edib. Bu yubiley ilə əlaqədar növbəti tədbirlər haqqında da İdarə Heyətinin üzvlərinə məlumat verib. Belə ki, cari ilin 15-20 may tarixlərində "Gənc bəstəkar və musiqişünasların" Plenumununun keçirilməsini qeyd edib. Həmin Plenumun proqramına əsasən mayın 15-də gənc bəstəkarların Kamera-instrumental əsərləri, mayın 16-da gənc musiqişünasların elmi konfransı, mayın 17-də Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasında gənc bəstəkarların simfonik əsərlərinin ifası və mayın 20-də Plenumun nəticələri ilə bağlı dəyirmi masanın keçirilməsi nəzərdə tutulub.

Firəngiz xanım Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının bölgələrimizdə fəaliyyət göstərən bölmələri barədə də danışıb, 90 illik yubileyə əlaqədar olaraq Gəncə şəhərində keçiriləcək tədbirlərdən də söhbət açıb. O, qeyd edib ki, uzun illərdir Bəstəkarlar İttifaqının Gəncə bölməsi fəaliyyət göstərir və orada İttifaqın üzvü olan bir neçə bəstəkar və musiqişünas çalışır. "Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı-90" silsiləsindən növbəti tədbirin 15-17 iyun tarixlərində F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında keçiriləcəyi nəzərdə tutulub. Bu səyyar Plenum proqramına opera, simfonik, kamera-instrumental əsərlər, ziyalılarla görüşlər daxildir.

Firəngiz xanımın ətraflı məlumatından sonra İdarə Heyətinin üzvləri çıxış edərək onlar, keçirilən tədbirlər və nəzərdə tutulan planlar barədə öz fikir və mülahizələrini bildiriblər.

***

7 may - Xalqımızın tarixində göstərdiyi misilsiz xidmətlərinə görə Ulu öndərimiz, dahi şəxsiyyət Heydər Əliyevin xatirəsi daim əziz tutularaq hər kəsin qəlbində sanki bir abidə ucaldı. Odur ki, hər bir azərbaycanlı bu

dahi şəxsiyyətin ruhu qarşısında öz mənəvi borcunu yerinə yetirməyə çalışır. Bu mənada sənətkarlarımız Heydər Əliyevə həsr olunan dəyərli əsərlər yaradırlar ki, bunların da qiymətini tarix verir və Dövlətimiz də dəyərləndirir.

Azərbaycan Tarixi Muzeyində keçirilən təqdimat mərasimi bu deyilənlərə əyani misaldır. Belə ki, bir neçə mədəniyyət və incəsənət xadimləri o cümlədən, görkəmli sənətkarlarımız, Xalq artisti, Dünyanın "Sülh artisti", AMEA-nın müxbir üzvü, professor, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Firəngiz Əlizadə və Xalq artisti, "Şöhrət" və "Şərəf" ordenli, professor Tofiq Bakıxanov da "Heydər Əliyevin 100 illiyi (1923-2023)" yubiley medalı ilə təltif olunublar. Xalq artistləri Firəngiz Əlizadə və Tofiq Bakıxanov Azərbaycan musiqi mədəniyyətinə göstərilən qayğı və diqqətə, eyni zamanda onların yaradıcılığına və xidmətlərinə verilən yüksək qiymətə görə möhtərəm Prezidentimiz cənab İlham Əliyevə və Birinci vitse-Prezident Mehriban xanım Əliyevaya öz səmimi təşəkkürlərini bildiriblər.

***

8 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının konfrans zalında görkəmli dövlət xadimi, dünya səviyyəli böyük siyasətçi, Ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 101 illiyi ilə əlaqədar tədbir keçirilib. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə tədbiri açaraq, Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafında Heydər Əliyevin böyük tarixi əhəmiyyətini qeyd edib.

Heydər Əliyevin rəhbərliyi dövründə bəstəkarlarımıza göstərdiyi qayğı və diqqəti xüsusi vurğulayaraq Azərbaycan milli musiqi mədəniyyətinin korifeyləri - Q. Qarayev, F. Əmirov, Niyazi, M. Maqomayev ilə şəxsi dostluğu ilə bağlı, yeni-yeni dəyərli əsərlərin yaranması haqqında maraqlı düşüncələrini bildirib. Firəngiz xanım eyni zamanda Ankarada Heydər Əliyevin elm və incəsənət xadimləri ilə ünsiyyətini əks etdirən "Heydər Əliyev. Təltiflər" adlı kitabın işıq üzünə gəlməsini və bunun da Heydər Əliyev irsinə daha bir töhfə olduğunu qeyd edib. Sədr ötən il Ulu öndərin 100 illik yubileyində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı tərəfindən ərəşəyə gələn (ideya-müəllifi Firəngiz Əlizadə, tərtibçi-müəllif Səadət Təhmirazqızı) "Heydər Əliyev və musiqi mədəniyyəti" kitabının Ulu öndərin musiqi sənətinə olan münasibətinin tarixi faktlarla təqdim olunmasını və bu kitabın hər bir musiqiçi üçün dəyərli olduğunu söyləyib.

Tədbirdə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibləri və üzvləri iştirak ediblər. Qocaman bəstəkarımız Tofiq Bakıxanov Ulu öndərlə olan xatirələrindən söhbət açıb, maraqlı faktlar söyləyib. Hətta, videolentdə 2001-ci ildə Heydər Əliyevin bəstəkar "Şöhrət" ordeninin təqdim olunma mərasimindən fraqmentlər də nümayiş olunub.

Əməkdar incəsənət xadimi, professor Həcər Babayeva "Heydər Əliyev və Azərbaycan musiqi xadimləri", Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı "Heydər Əliyevə həsr olunan musiqi əsərləri", sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Aytən Babayeva "Heydər Əliyev və musiqi mədəniyyəti" kitabı haqqında" məruzələrlə çıxış edərək Ümummilli lider Heydər Əliyevin Azərbaycan musiqi mədəniyyətində misilsiz xidmətlərindən söhbət açıblar. Eyni zamanda tədbirdə iştirak edən Bəstəkarlar İttifaqının üzvləri də Ulu öndərlə bağlı xatirə və düşüncələrini söyləyiblər.

Tədbirdə Heydər Əliyev dühasına həsr olunan musiqi əsərlərindən nümunələr səslənib. Yaşlı nəsil nümayəndəsi Xalq artisti Tofiq Bakıxanovun "Həmişə bizimləsən" (Ü. Hacibəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik Orkestri, Dirijor - Xalq artisti Rauf Abdullayev) simfonik poeması və gənc bəstəkar İlahə Qismətin "Sən dahisən" ("Avanqard" - bədii rəhbəri Arif Aslanov), Kamera Orkestri və Azərbaycan Milli Konservatoriyasının Tələbə Xoru (Xormeyster - Əməkdar müəllim Təranə Yusifova, Xalq artisti Heydər Anatollu - vokal, Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Orxan Cəlilov - vokal, Təbriz Qədimliyev - tar və müəllifin ifasında) əsərlərinin nümayişi bir daha sübut edir ki, hər nəslin sənətkarı Heydər Əliyevi öz musiqisində yaşadacaq.

***

13 may - görkəmli bəstəkar, Sosialist əməyi Qəhrəmanı, SSRİ Xalq artisti, Azərbaycan SSR Xalq artisti, çoxsaylı mükafatlar laureatı Qara Qarayevin (1918-1982) vəfatının 42-ci ildönümüdür. XX əsrin dahi bəstəkarları - Üzeyir Hacıbəyli və Dmitri Şostakoviçin varisi olan Qara Qarayev Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin layiqli davamçısı olmuş, musiqi mədəniyyətini zirvələrə ucaltmış sənətkardır.

Bəstəkarın musiqi mədəniyyətinin qızıl fonduna daxil olmuş "Yeddi gözəl", "İldırımlı yollarla" baletləri, simfoniya, "Don Kixot" simfonik qravürü, skripka konserti və bu əsərlərin musiqi üslubunun, ifadə vasitələrinin araşdırılmasında, sonrakı nəsil bəstəkarları üçün böyük mənbə rolunu qeyd etmək lazımdır.

30 ildən çox bir zaman çərçivəsində Qara Qarayev Bəstəkarlar İttifaqının sədrliyi dövründə İttifaqın fəaliyyəti yüksələrək, beynəlxalq səviyyəyə ucalmışdır.

Qara Qarayevin yaradıcılığında mühüm mərhələni təşkil edən Azərbaycan Dövlət Konservatoriyasındakı pedaqoji fəaliyyətini xüsusi vurğulamaq lazımdır. Qara Qarayev bəstəkarlıq məktəbinin yetirmələri artıq həm Azərbaycanda, həm də onun hüdudlarından kənar da bəstəkarın yolunu layiqincə davam etdirirlər.

Anım günü ilə bağlı Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə başda olmaqla, İttifaqın katibləri, Əməkdar incəsənət xadimləri, professorlar Zemfira Qafarova, Cəlal Abbasov və üzvləri Fəxri Xiyabanda bəstəkarın məzarını ziyarət ediblər. Qara Qarayevin tələbəsi və onun məktəbinin layiqli davamçısı Firəngiz Əlizadə və bəstəkarın qızı Züleyxa Qarayeva-Bağirova öz xatirələrini və ürək sözlərini söyləyərək, unudulmaz sənətkarın Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin inkişafındakı mühüm xidmətlərini

qeyd ediblər. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının tarixində öz misilsiz töhfələrini vermiş Qara Qarayevin, Üzeyir Hacıbəylinin, Fikrət Əmirovun, Tofiq Quliyevin, Vasif Adıgözəlovun məzarlarına gül çələngi qoyulub.

***

15 may - Azərbaycan Milli Konservatoriyasının nəzdində Musiqi Kollecinin böyük zalında Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi, Azərbaycan Respublikası Elm və Ali Təhsil üzrə Dövlət Agentliyi Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının məsul katibi, Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Cəlal Abbasovun sinfinin kollecin tələbələrinin iştirakı ilə konserti keçirilib.

Konserti giriş sözü ilə Kollecin nəzəriyyə söhbəsinin müəllimi Sevinc Seyidova açaraq bəstəkar Cəlal Abbasovun yaradıcılığı haqqında söhbət açıb.

Konsertdə bəstəkarın tələbələri - Ceyhun Yazlarlı, Naser Nayyeri, Fərid Fətullayev, Aysel Alixanlı, Səma Həsənəliyeva, Zəminə Əliyevanın əsərləri - Respublika və Beynəlxalq müsabiqələrin laureatları - Heydərov Tunar (balaban), Sadiqzadə Mehdi (tar), Mustafazadə Nəzrin (piano), Məmmədova Ayşə (piano), Sadiqova Nərgiz (piano), Məmmədli Fərəngiz (piano), İslamova Məryəm (qanun), Əliyev Eyyub (vokal), Rəsulova Nərgiz (piano), Allahverdiyeva Nurayın (piano) ifasında səsləndirilib.

***

15 may - R.Behbudov adına Mahni teatrında Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının İdarə Heyətinin üzvü, bəstəkar İlham Azmanlının "Ömrün 60 səhifəsi" adlı Müəllif Hüquqları Uğrunda İctimai Birliyinin təşkilatçılığı ilə hazırlanan müəllif konserti keçirilib. Proqramda "Azərbaycan rəngləri №1", Solo skripka üçün Kapriz ("Cığallıq"), "Novruz bayramı coşqusu", klarnet və fortepiano üçün 7 hissəli silsilə, "Bakı küləyi" və s. əsərləri səslənib. Konsert sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

***

15 may - "Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı-90" silsiləsindən gənc bəstəkarların yaradıcılığına dair Plenum öz işini yekunlaşdırıb. Belə ki, 9-cu Plenumun proqramına gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət kamera-instrumental əsərlər, elmi konfrans, simfonik musiqi və dəyirmi masada müzakirə daxil idi.

Plenumun ilk günündə gənc bəstəkarların kamera-instrumental və vokal musiqisi səslənib. Proqram Vəfa Bağırzadə, Sevinc Əliyeva-Qəmbərova, Fərid Fətullayev, İlahə Qismət-Abdulla, Tural Məmmədli, Elvin Quliyevin əsərlərindən ibarət idi.

***

16 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Konfrans zalında "Gənc bəstəkarların yaradıcılığı" mövzusunda konfrans keçirilib.

Konfransı giriş sözü ilə açan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Fərəngiz Əlizadə bəstəkar və musiqişünasların yaradıcılıq ünsiyyətinin mühüm əhəmiyyətindən danışdı. O, qeyd edib ki, bəstəkarların əsərlərinin təbliğində və tədqiqində musiqişünasların da fəaliyyəti zəruri məsələlərdəndir. Odur ki, bəstəkar və musiqişünas münasibətləri sıx vaxtda olmalıdır. Bu mənada konfransda gənc bəstəkar və musiqişünasların yaradıcılığına dair bir neçə mövzuda maraqlı çıxışlar təqdim olunub.

Aysel Kərim - "Gənc bəstəkarların yaradıcılığında vətənpərvərlik mövzusu", Humay Fərəcova-Cabbarova - "Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının gənc bəstəkarların iştirakı ilə gerçəkləşmiş layihələri", Tural Məmmədli - "Gənc bəstəkarların yaradıcılığında problemlər və perspektivlər", İlahə Qismət-Abdulla - "Gənc bəstəkar, musiqişünas və ifaçıların yaradıcılıq mübadiləsi" mövzusunda çıxışlar ediblər.

***

17 May - M.Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestrinin müşayiətində bədii rəhbər və baş dirijor, Əməkdar artist Fuad İbrahimovun rəhbərliyi ilə simfonik konsert keçirilib.

Konsertin proqramında Tural Məmmədlinin - "Şuşa fəthi", Vüqar Məmmədzadənin - "İnsan", Elvin Quliyevin - "Qayıdış", Eldar Babayevin - "Gələcəyi düşünərkən" simfonik poemaları, İlahə Qismət-Abdullanın - "Zəfər yolu", Fərid Fətullayevin - "Dəstgah" simfonik orkestr üçün əsərləri səslənib. Bu əsərlərin hər biri müxtəlif təfəkkürün məhsulu olsa da, onları bədii cəhətdən birləşdirən bir ideya vardı ki, bu da vətənpərvərlik mövzusu idi. Təbii ki, gənc bəstəkarların belə bir mövzuya müraciət etməsinin başlıca səbəbi onların Vətənə məhəbbəti ilə yanaşı 44 günlük Vətən müharibəsində xalqımızın əldə etdiyi şanlı Qələbədir. Bu əsərlərin səslənməsində dirijorun da çox böyük əməyi var. Belə ki, o, hər bir əsərin bədii məzmununu dərinləndirərək onu bəstəkarın düşündüyü tərzdə və öz interpretatorluğu ilə təqdim edib.

***

20 May - Plenumun nəticələri ilə bağlı Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında dəyirmi masa keçirilib. Dəyirmi masa ətrafında toplaşan Bəstəkarlar İttifaqının rəhbərliyi, üzvləri, bəstəkar və musiqişünaslar, ifaçılar eyni zamanda, digər musiqisevərlər əsası dahi Üzeyir Hacıbəyli tərəfindən qoyulan Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının ənənələrinin yaşadılmasından və Plenumun uğurlu nəticələrindən söhbət açıblar.

***

24 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının konfrans zalında Heydər Əliyev Fondunun 20 illiyinə həsr olunan tədbir keçirilib. Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın rəhbərliyi ilə Heydər Əliyev Fondu Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafında müxtəlif layihələr həyata keçirərək geniş tarixi işlərin, müasir dünyada Azərbaycan muğamının tanınması, xalqımızın ənənəvi musiqi sənətinin dünya musiqi irsində layiq olduğu yeri tutması uğrunda öz töhfəsini verir.

Azərbaycan mədəniyyətinin himayədən olmaqla Heydər Əliyev Fondu milli və klassik musiqi ilə bağlı - "Üzeyir dünyası", "Fikrət zirvəsi", "Əbədi imzalar", "Muğam aləmi" Beynəlxalq Musiqi festivalı və bir çox layihələr həyata keçirmişdir. Bəstəkarlar İttifaqının rəhbərliyi və üzvləri Fondun sadıq köməkçisi olaraq bu layihələrin həyata keçirilməsində fəal iştirak ediblər.

Tədbiri Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə giriş sözü ilə açaraq Heydər Əliyev Fondunun 20 il ərzində ərəsəyə gələn festivallar barədə məlumat verərək, özünün bədii rəhbəri olduğu "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam festivallarının fəaliyyətindən, əhəmiyyətindən geniş ətraflı söhbət açdı.

Əməkdar incəsənət xadimi, professor Həcər Babayeva "Heydər Əliyev Fondunun təşkilatçılığı ilə keçirilən "Muğam aləmi" Beynəlxalq Muğam festivalları", sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru, dosent Leyla Zöhrabova "Üzeyir dünyası layihəsi", sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı "Heydər Əliyev Fondunun musiqi nəşrləri" mövzuda çıxışlar dinlənilib.

Tədbirdə 2009, 2013-cü illərin I və III Beynəlxalq "Muğam aləmi" festivalının açılış mərasimindən videoyazı nümayiş olunub.

***

27 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının konfrans zalında tanınmış bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Məmmədəğa Umudovun anadan olmasının 75 illiyinə həsr olunmuş yubiley tədbiri keçirilib.

Tədbiri Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə giriş sözü ilə açaraq Məmmədəğa Umudovun yaradıcılığından, bəstəkarlıq və eyni zamanda pedaqoji fəaliyyətindən söhbət açdı. Firəngiz xanım qeyd edib ki, bəstəkar Məmmədəğa Umudov İttifaqın İdarə Heyətinin üzvü olaraq daim keçirilən tədbirlərdə fəal iştirak edir, "Qobustan" simfonik uvertürası, simli alətlər üçün simfoniyası səslənir. Bununla yanaşı, bəstəkarın hər bir əsərinin təkə Vətəninə deyil, onun hüdudlarından kənar da səslənməsi Azərbaycan musiqisinə böyük uğur və töhfədir. O, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı adından yubilyarın ünvanına yazılmış təbriki təqdim edib.

Sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə dktoru, Milli Konservatoriyasının professoru Jalə Qulamova "Məmmədəğa Umudovun yaradıcılıq portreti", Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Akif Quliyev "Məmmədəğa Umudovun pedaqoji fəaliyyəti", sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı "Məmmədəğa Umudovun yaradıcılığında vətənpərvərlik mövzusu" ilə çıxış ediblər.

Tədbirin musiqi hissəsində bəstəkarın "Cumhuriyyət marşı" (söz: V.Əhməd. Milli Konservatoriyasının xoru. Xormeyster - T.Yusifova, Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestri. Dirijor - M.Mehmandarov), violin ilə fortepiano üçün "Kompozisiya" (CSO Ankara, Türkiyə. İfa edirlər: Cihat Aşkın - violin, Can Okan - fortepiano), "Qarabağ Azərbaycandır!" (Ü.Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestri. Dirijor - M.Mehmandarov) əsərlərinin videoyazısı nümayiş olunub.

Sonda Məmmədəğa Umudov tədbirə təşrif buyuran elm və incəsənət xadimlərinə, eləcə də, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının rəhbərinə və əməkdaşlarına öz təşəkkürünü bildirib.

***

31 may - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Ü.Hacıbəyli adına Konsert salonunda 1 İyun Uşaqların Beynəlxalq Müdafiəsi gününə həsr olunan tədbir keçirilib. Tədbirdə Abşeron rayon Xırdalan şəhər Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdləri iştirak ediblər.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə tədbiri giriş sözü ilə açaraq İttifaqda Uşaq bölməsinin fəaliyyət göstərdiyini və bəstəkarlarımızın uşaqlara həsr olunan əsərlərinin məhz bu bölmədə müzakirə olduğunu söyləyib. Firəngiz xanım qeyd edib ki, bəstəkar və musiqişünasların uşaqların bədii zövqünün formalaşmasındakı xidmətləri həmçinin, uşaqlar üçün yazılan əsərlər daim diqqətdə saxlanılır. Hətta, ən müqəddir Beynəlxalq tədbirlərdə belə, uşaqların iştirakına xüsusi diqqət yetirilir.

Tədbirdə digər musiqişünas-alimlər, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar incəsənət xadimləri,

professor Zemfira Qafarova “Uşaqların təlim-təربiyəsində musiqinin rolu”, sənətsünaslıq üzrə elmlər doktoru, professor İmruz Əfəndiyeva “Müasir zamanda uşaq musiqisinin problemləri” mövzuları ilə çıxış ediblər.

Tədbirin musiqi bölməsində Sevinc İbrahimovanın rəhbərliyi ilə Xırdalan Onbirillik Musiqi Məktəbinin şagirdləri “Uşaqların sevinci” adlı musiqili-tamaşa təqdim ediblər. Tamaşaya daxil olan mahnıların musiqisi və sözlərinin əksəriyyəti Sevinc İbrahimovaya aid idi.

Tədbirin aparıcısı sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı idi.

***

15-17 iyun - Gəncə şəhərində Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 90 illiyinə həsr olunan səyyar plenum keçirilib.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının nümayəndə heyətini Bəstəkarlar İttifaqının Gəncə bölməsinin rəhbəri, bəstəkar Məmməd Cəfərov öz tələbələri və bir neçə Gəncə ziyalıları ilə qarşılayıblar. Sonra Ulu öndərimiz Heydər Əliyevin abidəsi ziyarət olunub. Həmin gün F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında səyyar plenumun açılış mərasimi olub.

Giriş sözü ilə çıxış edən Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə və F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktoru, Respublikanın Əməkdar artisti Ramil Qasımov 90 illik Bəstəkarlar İttifaqının və İttifaqın Gəncə bölməsinin fəaliyyətindən danışaraq tamaşaçıları səyyar plenumun işi ilə tanış ediblər. Açılış mərasimində F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyası kollektivlərinin rəngarəng konsert proqramı təqdim olunub. Belə ki, Xalq artisti Rafael Bayramovun rəhbərliyi ilə kamera orkestri və Xəyal Qəhrəmanovun rəhbərliyi ilə xalq çalğı aletləri orkestri Üzeyir Hacıbəyli, Fikrət Əmirov, Səid Rüstəmov, Süleyman Ələsgərov, Aqşin Əlizadə, Vasif Adıgözelov, Sərdar Fərəcov və Məmməd Cəfərovun əsərlərini ifa ediblər. Solistlərdən Əməkdar mədəniyyət işçisi Mehparə Cəfərova, Elmır Pişnamaz-zadə, Samirə Hacıyeva, Nərgiz Əkbərli (fortepiano), Əli Əliyev (tar), Rüstəm Cəfərovun orkestrlə birgə çıxışlarını və Gəncə musiqi kollecinin xor kollektivini tamaşaçılar rəğbətlə qarşılayıblar. Plenum öz işini 16 və 17 iyun tarixlərində davam etdirib.

16 iyun - Gəncədə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 90 illiyinə həsr olunan səyyar plenumun ikinci günü də maraqlı tədbirlərlə yaddaşlarda qalacaq bir tarixə çevrilib. F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının “Üzbəüz” layihəsində Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə ilə Gəncə ziyalılarının görüşü olub. Tədbiri giriş sözü ilə açan F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasının direktoru, Respublikanın Əməkdar artisti Ramil Qasımov qonaqları salamlayıb, Firəngiz Əlizadənin yaradıcılığı haqqında daha ətraflı danışmaq üçün sözü Əməkdar incəsənət xadimi, professor Həcər Babayevaya təqdim edib. Həcər xanım isə öz növbəsində əvvəlcə Firəngiz xanımın yaradıcılığına dair rejissor Cahangir Zeynalovun çəkdiyi sənədli filmin nümayişini təqdim edib. Filmdə Firəngiz xanımın dünyanın müxtəlif möhtəşəm konsert salonlarında məşhur musiqiçilərin ifasında səslənən əsərləri və onun haqqında görkəmli sənətkarların fikirləri nümayiş olunmuşdu. Sonra isə Həcər Babayeva tamaşaçıların izlədiyi kadrlar haqqında daha ətraflı çıxış edərək, sözü Firəngiz xanıma vermişdi. “Üzbəüz” layihəsinin iştirakçılarını səmimi qəlbədən salamlayan bəstəkar, tamaşaçılar tərəfindən ona verilən sualları da səmimi və dolğun şəkildə cavablandırıb. “Üzbəüz”ün Firəngiz Əlizadə ilə keçirdiyi görüş çox maraqla və yadda qalan olmuşdu.

Səyyar plenumun ikinci günündə keçirilən ikinci tədbir də maraqla qarşılanıb. Belə ki, F.Əmirov adına Gəncə Dövlət Filarmoniyasında Bakıdan gələn musiqiçilərin ifasında kamera konserti təqdim olunub. Belə ki, Əməkdar artist Fəridə Məmmədovanın ifasında Qara Qarayevin və Əməkdar müəllim, bəstəkar Lalə Cəfərovanın romansları səslənib. Beynəlxalq müsabiqələrin laureatları Zərrin Əliyeva, Zakir Əsədov, Orxan Hüseynov və Elçin Məmmədovun da ifasında Qara Qarayev, Niyazi, Oqtay Zülfüqarov, Firəngiz Əlizadə, Ayaz Qənbərovun əsərləri səslənib. Konsert proqramı Fikrət Əmirovun “1001 gecə” baletindən “Bayram rəqsi” ilə başa çatıb. Gəncəlilər Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının səyyar plenumunu Gəncənin mədəni həyatında əsil bayram kimi qarşılayıblar.

17 iyun - plenumun bağlanış mərasimi möhtəşəm bir əsərlə başa çatıb. Azərbaycan Dövlət Opera və Balet Teatrının solistlərinin ifasında Xalq artisti Firəngiz Əlizadənin “İntizar” operası nümayiş olunub. Tamaşadan öncə sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı çıxış edərək Firəngiz Əlizadənin opera yaradıcılığında və xüsusən də “İntizar” operasının musiqi mədəniyyətimiz üçün tarixi əhəmiyyətindən danışdı. Qeyd olunub ki, 2007-ci ildə qələmə alınan “İntizar” operası vətənpərvərlik mövzusunun musiqidə təcəssümü və qələbə müjdesidir. Çünki əsərin sonunda səhnədə görünən Ağ atlı oğlan əsl qəhrəmanlıq simvolu və qələbəyə inamın təzahürüdür. “İntizar” operası məhz qələbə intizarı ilə yazılan əsərdir. Artıq bu intizara da son qoyuldu və neçə-neçə Ağ atlı oğullar meydana atılaraq Qarabağ hərətinə, torpaq nisgiline son qoyub, xalqımıza əbədi qələbə bəxş etdilər.

Əməkdar incəsənət xadimi Hafiz Quliyevin quruluşunda tamaşaya qoyulan “İntizar” operasında baş rolları Xalq artisti Əkrəm Poladov, Əməkdar artistlər Ramil Qasımov, İnarə Babayeva, İlahə Əfəndiyeva, Səbinə Vahabzadə, Tural Ağasıyev, solistlər Aysel İbrahimova, Taleh Yəhyayev, Fəhmin Əhmədli, Əməkdar incəsənət xadimi Sevil Hacıyevanın rəhbərliyi ilə xor kollektivi təqdim ediblər. Qəhrəmani ruhda tamamlanan bu əsər tamaşaçılarda da böyük ruh yüksəkliyi və xoş ovqat yaradıb. Məhz bu xoş ovqatla da plenum öz işini başa çatdırıb.

***

5 iyul - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 90 illiyi ilə bağlı bir sıra silsilə tədbirlər keçirilib. Bunlardan görkəmli bəstəkar və musiqişünasların yubileyleri, yeni kitabların nəşr olunması, gənc bəstəkarların əsərlərindən ibarət Plenum, Gəncədə keçirilən səyyar Plenum və başqa tədbirləri göstərmək olar. Hər il olduğu kimi yenə də qədim diyarımız olan Şekidə keçiriləcək XIII "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalı da Bəstəkarlar İttifaqının 90 illiyinə təsadüf edir. Ümumiyyətlə, Şeki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalı Bəstəkarlar İttifaqının fəaliyyətində mühüm yer tutur.

Respublikanın Xalq artisti, professor, AMEA-nın müxbir üzvü, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Firəngiz Əlizadənin bədi rəhbəri olduğu XIII Şeki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalı Bəstəkarlar İttifaqı və Şeki şəhər İcra Hakimiyyətinin birgə təşkilatçılığı ilə keçirilir. 12 dəfə keçirilən bu Festivala dünyanın 35 ölkəsindən musiqi kollektivləri dəvət olunublar. Hər yay Şekin qədim tariximizi özündə əks etdirən Xan sarayı, Yuxarı və Aşağı Karvansaray və digər məkanları məhz, "İpək yolu" festivalının iştirakçıları sayəsində əsl musiqi izdihamı və yadda qalan tarixi məqamları yaşayır. Bu ilki Festivalın da zəngin proqramı olmuşdu. Belə ki, Yuxarı Karvansarayda Rusiyanın Kazan şəhərindən gələn mahir bayan ifaçısı Aydar Salaxov bizim ifaçılar Kamil Mustafayev (bas gitara) və Əli Nəsilbə (zərb) bir səhnəni bölüşərək maraqlı repertuarla çıxış ediblər. Onun yanında ifa etdiyi A.Vivaldi - "İlin fəsilləri"ndən "Qış", Monti - "Çardaş", öz bəstəsi olan "Təsadüfi görüş" və digər əsərlər tamaşaçılar tərəfindən alqışlarla qarşılanıb.

Həmin gün festivalın daha bir uğurlu proqramı və açılışı İndoneziyadan gələn musiqi qrupu tərəfindən baş tutub. Əvvəlcə festivalın rəsmi açılışında çıxış edən Şeki şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov, festivalın bədi rəhbəri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə və TÜRKSÖY-un Azərbaycan nümayəndəsi Elçin Qafarlı çıxış edərək festivalın əhəmiyyətindən danışdı, XIII festivalın işinə uğurlar diləyiblər. Sonra səhnə İndoneziyalı ("Mila Art" Dance, "Hamdani" musiqi qrupu) musiqiçilərin ixtiyarına verilib.

Şeki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalı öz ənənəsinə sadıq qalaraq XIII dəfə yenə də yolunu Şeki Musiqi Kollecinə salıb. Bu musiqi təhsil ocağı festivalın keçirildiyi ilk illərdən onunla birgə yol gəlir. Hətta, 2010-cu ildə festivalın bədi rəhbəri, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə bu musiqi ocağına öz şəxsi royasını hədiyyə edib. Hər dəfə bu Kollecin direktoru Sərdar Şərifov başda olmaqla müəllim və tələbə heyəti festivala öz çıxışları ilə xüsusi rəng qatır və yadda qalan ifalar nümayiş etdirirlər. XIII festivalda da "İpək qızlar" (bədi rəhbər Xatirə Orucova) qrupunun ifasında Oqtay Rəcəbovun "Anam Azərbaycan" mahnısı, Kollecin Kamera ansamblının ifasında (bədi rəhbər Gülnar Həsənova) İ.S.Baxın c-moll konsertinin I hissəsi, Yevgeni Doqa "Vals", eləcə də, Emin Sabitoğlunun "Ad günü", "Ölsəm bağışla", "Özgə ömür və Təhminə" kinofilmlərinə yazdığı musiqidən nümunələr, tələbələrə Səma Mustafayevanın ifasında Qara Qarayev "Eskiz" (müəllim Gülnar Həsənova), Xoşqədem Paşayevanın tələbələrindən Aytac İbrahimova Qara Qarayev 4 və 6-cı prelüdü, Selcan Alimova Qara Qarayev Sonatino a-moll əsərlərini məharətlə ifa ediblər. Konsertdə Mənsur Qaffarovun tələbəsi Yaqub Mustafayev də tarda Tsiqankovun "Ay parlayır" adlı pyesini ifa edib. Tədbirin sonunda Kollecin direktoru Sərdar Şərifov Xalq artisti Firəngiz Əlizadəyə "İpək yolu" festivalı çərçivəsində daim Kollecin müəllim və tələbə heyətinə göstərdiyi qayğı və diqqətə görə təşəkkürünü bildirib. O, eyni zamanda TÜRKSÖY-un Azərbaycan nümayəndəsi Elçin Qafarlıya da minnətdarlığını bildirib. Firəngiz Əlizadə və Elçin Qafarlı da öz növbələrində maraqlı konsert proqramı üçün müəllim və tələbələrə təşəkkür və uğurlar diləyiblər.

***

6 iyul - XIII Şeki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalında Hindistandan gələn "Bhanqra" rəqs qrupunun çıxışı ilə də yadda qalıb.

Şeki "İpək Yolu" festivalına təşrif buyuran "Bhanqra" rəqs qrupunun rəqqasları hər biri bacarıqlı, peşəkar təlim keçmişdir. Onlar müxtəlif mukafatlarla təltif olunublar. Səhnənin sonunda onlar tamaşaçıları da səhnəyə dəvət edib rəqs performansını birlikdə tamamlayıblar. Bu faktın özü Şeki "İpək yolu" Musiqi Festivalının xalq arasında əsil mənəvi körpü olmasına əyani bir misaldır.

Bu konsert çərçivəsində həm də Hindistan və Azərbaycan milli mətbəx nümunələri və adət-ənənələrinin bəzi atributları nümayiş olunub. Məsələn, hindlilərin xınayaxma mərasimi və ona qarşılıq olaraq Şekin qədim təkəlduz sənəti üzrə ustad dərəsi keçirilib. Bu qarşılıqlı münasibətin musiqi təcəssümü də səhnədə öz əksini tapıb. Əvvəlcə azərbaycanlı rəqqaslar "Zəfər" rəqsini, sonra Namiq Aslanov "Şeki" mahnısını ifa ediblər.

Artıq bir neçə ildir ki, festivalın təşkilində TÜRKSÖY də yaxından iştirak edir. Bu il də onların dəvəti ilə Bursadan "İnəgöl" xalq rəqsləri qrupu, Qazaxıstandan isə Xalq artisti Baxtiyar Taylakbayev və Lara Rısbay iştirak ediblər.

Əvvəlcə səhnəyə çıxan Lara Rısbay Ələkbər Tağıyevin "Sən gəlməz oldun" mahnısı ilə sanki Azərbaycan və Qazax xalqlarının dostluq münasibətini bu mahnı ilə ifadə edib. Daha sonra Baxtiyar Taylakbayev çıxış edib, o da öz növbəsində Qazax və Azərbaycan dostluğunun möhkəmlənməsində "İpək yolu" Musiqi festivalının əhəmiyyətini vurğulayıb, öz ifalarını təqdim edib.

Beləliklə, qazaxlı müğənnilərlə Türkiyənin "İnəgöl" rəqs qrupunun ifaları növbələşməklə maraqlı bir proqram təqdim olunub. Sonda Türk və Azərbaycan bayraqları dostluğun, qardaşlığın rəmzini nümayiş etdiriblər.

MUSİQİ DÜNYASI

4/101 2024

***

7 iyul - Şəkinin Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən konsert də maraqlı gedişatı ilə tamaşaçılara xüsusi zövq verib unudulmaz bir hadisəyə çevrilib.

Axşam vaxtlarında isə Marxal yay teatrında festivalın təntənəli bağlanış mərasimi olub. Xalq artisti, professor və Şəkinin fəxri vətəndaşı Ağaverdi Paşayevin rəhbərliyi və dirijorluğu ilə çıxış edən Dövlət Xalq Çalğı Alətləri Orkestri və Fikrət Əmirov adına Əməkdar Kollektiv Mahnı və Rəqs ansambli xüsusi repertuarla çıxış ediblər. Belə ki, bu il 100 illik yubileyi qeyd olunan unudulmaz bəstəkarlarımız Şəfiqə Axundova və Süleyman Ələsgərovun əsərlərindən ibarət bir musiqi çalığı təqdim edilib. Respublikanın Əməkdar artistləri Almaz Orucova, Çinərə Heydərova (qanun), Xəyyam Məmmədov (kamança), müğənnilər Səbinə Ərəbli, Vəfa Vəzirova, Nurlana Abdullayeva, Zabitə Aliyeva, Sərxan Bünyadzadə, Taleh Yəhyayev, Əməkdar artist Ceyhun Qubadovun rəhbərliyi ilə rəqs kollektivi tamaşaçılara musiqi zövqü aşılayıblar. Konsert proqramı dahi Üzeyir Hacıbəylinin "Koroğlu" operasından Cəngi ilə tamamlanıb. Konsertin repertuarı təsadüfi seçilməmişdi. Festivalın bədii rəhbəri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə XIII festivalın Bəstəkarlar İttifaqının 90 illik yubileyinə təsadüf etdiyini nəzərə alaraq festivalda Üzeyir bəyin tələbələri Şəfiqə Axundova və Süleyman Ələsgərovun yad olunmasını və festivalın son musiqi nömrəsinin də məhz Üzeyir bəyin əsəri seçilməsini öncədən təklif etmiş və kollektivlərin bədii rəhbəri, Xalq artisti Ağaverdi Paşayev də proqramı məhz bu istiqamətdə tərtib etmişdi. Sonda Üzeyir bəyin Cəngisini həm xalq çalğı alətləri orkestri, həm də mahnı və rəqs ansambli birgə ifa etdi. Bu kollektivlərin də hər birini məhz Üzeyir bəy yaradıb və bu gün də onun ənənələri yaşamaqdadır.

Şəki şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən festivalın simvolu hazırlanıb və hər konsertdən sonra Şəki şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov və festivalın bədii rəhbəri Firəngiz Əlizadə səhnəyə çıxaraq həmin simvolu çıxış edən kollektivin rəhbərinə təqdim ediblər. Bu dəfəki festivalda da Rusiyadan, Hindistandan, İndoneziyadan, Qazaxıstandan, Türkiyədən eləcə də, Azərbaycandan çıxış edən kollektivlərə konsertin sonunda festivalın simvolu verilib. Daha bir ənənə festivalın bağlanış mərasimində Bəstəkarlar İttifaqı, Şəki şəhər İcra Hakimiyyəti və TÜRKSÖY təşkilatı tərəfindən iştirakçılar, eləcə də, festivalın işində fəal iştirak edənlər təltif olunublar. XIII Şəki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalında Şəki şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Elxan Usubov, Bəstəkarlar İttifaqının 90 illiyinə həsr olunan medalı festivalın bədii rəhbəri, Xalq artisti Firəngiz Əlizadə təqdim edib. Festivalın təşkilində xidmət göstərən Şəki şəhər nümayəndələri də fəxri fərman və diplomlarla təltif olunublar. Təltif olunanlar içərisində Şəki şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısının müavini Elman İmamverdiyev, şöbə müdiri Ziyad Əliəkberli, Yaşar Abdurəhimov, Şəki Dram teatrının rejissoru, Əməkdar incəsənət xadimi Mirbala Səlimli və digər şəxslər vardı. Daha sonra Azərbaycanın TÜRKSÖY-dəki nümayəndəsi Elçin Qafarlıya Şəkinin fəxri vətəndaşı statusu verilib. Elçin müəllim isə bir neçə şəxslərə TÜRKSÖY-un medal və fəxri fərmanlarını, təşəkkürnamələrini təqdim edib. Belə ki, Respublikanın Əməkdar artisti Sahib Paşazadə TÜRKSÖY-un medalı ilə, rejissor Cahangir Zeynalov, Əməkdar artistlər Almaz Orucova, Xəyyam Məmmədov, Çinərə Heydərova, Ceyhun Qubadov, müğənnilər Səbinə Ərəbli, Vəfa Vəzirova, Nurlana Abdullayeva, Sərxan Bünyadzadə, Zabitə Aliyeva, Taleh Yəhyayev və başqaları TÜRKSÖY-un fəxri fərmanları ilə təltif olunublar.

Şəkinin fəxri vətəndaşı, Xalq artisti, "Şöhrət" ordenli, professor Ağaverdi Paşayevə festivalın bədii rəhbəri, Şəki şəhər İcra Hakimiyyəti və TÜRKSÖY-un xüsusi təşəkkürnaməsi və onun rəhbərlik etdiyi kollektivə isə festivalın simvolu təqdim olunub. Bir sözlə XIII Şəki "İpək yolu" Beynəlxalq Musiqi Festivalında zəhməti olan hər kəsə verilən mükafat sanki festivalın rəsmi tarixinin əsas göstəricisidir.

***

2 sentyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının "Uşaq musiqisi" bölməsinin iclası keçirilib. İclasda uşaqlara həsr olunan yeni əsərlər barədə müzakirələr aparılıb və onların təbliği ilə bağlı elmi konfransın və konsertlərin keçirilməsi nəzərdə tutulub. Əməkdar incəsənət xadimləri, professor Elnarə Dadaşova, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Mehriban Əhmədova, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Ədilə Yusifova, bəstəkarlar Zabitə Məmmədova, Cahangir Zülfüqarov iştirak edərək uşaqlar üçün yazılan yeni əsərlər haqqında danışılıblar.

***

4 sentyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqında Xalq artisti, İttifaqın sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Firəngiz Əlizadə və Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirinin müəşiviri Cəsarət Valehovla işgüzar görüş baş tutub. Cəsarət Valehov görüşdə Respublikanın uşaq və incəsənət musiqi məktəblərinin ifaçılıq repertuarı barədə müzakirə aparıb. Məqsəd böyüməkdə olan yeni nəslin milli və müasir musiqi üslubunda əsərləri mənimsəyib, ifa etməsidir. Bu mənada uşaq və incəsənət musiqi məktəblərdə tədris olunan dərslər proqramlarına əlavə edilərək, yeni nəsillə bəstəkarlarının da əsərlərinin daxil olması nəzərdə tutulub. Görüşdə iştirak edən Əməkdar incəsənət xadimi, professor, bəstəkar Elnarə Dadaşova, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı və musiqişünas Sevda Hüseynova da mövzuya dair öz fikir və mülahizələrini bildiriblər.

Professor Firəngiz Əlizadə mövzunun çox aktual olduğunu vurğulayaraq orta və yeni nəsill bəstəkarlarının əsərlərinin musiqi məktəblərində tədris olunmasını da çox yüksək qiymətləndirib. Firəngiz xanım qeyd edib ki, bu, həm də yeni nəsill bəstəkarlıq məktəbinin inkişafına və həmin bəstəkarların yaradıcılığının təbliğinə bir təkən ola bilər. Bu məqsədlə bir neçə bəstəkarın uşaqların ifası üçün qələmə alınan əsərlərinin elektron və not nümunələri Cəsarət Valehova təqdim olunub. Bunlar orta və yeni nəsill bəstəkarlarıdır ki, onların uşaqlar üçün qələmə aldığı əsərlərdə milli və vətənpərvərlik ruhu üstünlük təşkil edir. Bu mənada Firəngiz Əlizadə - “Zəfər marşı”, Elnarə Dadaşova - fortepiano üçün pyeslər, Adilə Yusifova - fortepiano üçün pyeslər, “Yaz nağılı” kantatası, Sərdar Fərəcov, Faiq Nağıyev, Mehriban Əhmədova, Zabitə Məmmədova, Cahangir Zülfüqarov, PİKƏ Axundova, İlahə Qismət və digər bəstəkarların uşaqlar üçün qələmə aldığı əsərlər daxil idi. Görüş əsnasında qeyd olundu ki, bu proses vaxtaşırı davam etdirilərək orta və yeni nəsill bəstəkarlarının əsərləri Respublikanın uşaq və incəsənət musiqi məktəblərinə elektron və çap variantında təqdim olunacaq.

Bu səmərəli görüş üçün Cəsarət Valehov Firəngiz xanıma təşəkkürünü edib, Bəstəkarlar İttifaqı ilə Mədəniyyət Nazirliyinin gələcəkdə birgə fəaliyyətinin uğurlu olacağını və bu istiqamətdə yeni layihələrin həyata keçiriləcəyini bildirib.

***

9 Sentyabr - Beynəlxalq Muğam Mərkəzində Türkiyənin “LAGOM” simli kvartetinin konserti təqdim olunub. Tanınmış musiqi qrupu ölkəmizə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının (ABİ) dəvəti ilə gəlib.

“LAGOM” kvarteti Bilkent Universitetinin 2021-ci ildə məzun olan gənc musiqiçiləri tərəfindən təşkil olunub. Ansamblın rəhbəri Bilkent Konservatoriyasının professoru Toğrul Qəniyevin tələbəsi olmuş azərbaycanlı violın ifaçısı Hüseynəli Hüseynəliyevdir. Kvartetin tərkibinə ikinci violın ifaçısı qırğıstanlı Aliyev Okeyeva, türk musiqiçiləri - viola ifaçısı Semih Tercan və violonçel ifaçısı Yaşar Koroğlu daxildir. Onu da qeyd edək ki, yalnız bədii rəhbərdən başqa ansamblın solistləri müxtəlif ölkələrin musiqiçilərindən ibarət olaraq tez-tez dəyişilir. “LAGOM” kvartetinin repertuarına dünya musiqisinin ən möhtəşəm əsərləri daxildir.

Kvartetin Bakı səhnəsində ilk konsertinin tamaşaçıları arasında mədəniyyət nazirinin müavini Murad Hüseynov, nazirin müşaviri Cahangir Səlimxanov, Bəstəkarlar İttifaqının sədri Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə, tanınmış mədəniyyət xadimləri var idi.

Hüseynəli Hüseynəliyev tamaşaçıları salamlayaraq kvartet haqqında qısa məlumat verərək, kvartetin repertuarında dünya musiqisinin məşhur nümunələrinin yer aldığını bildirib.

Gecədə kollektiv proqram üzrə Firəngiz Əlizadənin “Muğamsayağı”, tanınmış türk bəstəkarları - Amerikada yaşayan Kamran İncenin “Curve” və Fazıl Sayın “Simli kvartet. Op. 29” əsərləri səsləndirilib.

Eyni zamanda Hüseynəli Hüseynəliyev konsert boyunca proqramda yer alan əsərlər haqqında məlumatı tamaşaçılarla bölüşüb.

Musiqiçilər eyni zamanda kollektivi Bakıya dəvət etmiş professor Firəngiz Əlizadəyə təşəkkür olaraq bəstəkarın “Rəqs” əsərini də ifa ediblər.

***

18 sentyabr - Bəstəkarlar İttifaqının nümayəndə heyəti Fəxri Xiyabanda Üzeyir Hacıbəylinin anadan olmasının 139 illiyi ilə əlaqədar olaraq məzarnı ziyarət ediblər.

***

18-21 sentyabr - Xalq artisti, professor, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri Firəngiz Əlizadə Sankt-Peterburqda görkəmli rus bəstəkarı A.P.Petrovun adına Bəstəkarların XVIII müsabiqəsində artıq 5-ci dəfə münisflər heyətinin sədri olaraq iştirak edib. Qeyd etməli ki, 2007-ci ildən keçirilən bu müsabiqəyə dünyanın müxtəlif ölkələrindən bəstəkarlar qatılıb. 2019-cu ildən müsabiqənin münisflər heyətinin sədri məhz Azərbaycanın görkəmli bəstəkarı professor Firəngiz Əlizadədir. Bu da Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin ən böyük nailiyyətidir.

Müsabiqə çərçivəsində sentyabrın 19-da N.A.Rimski-Korsakov adına Sankt-Peterburq Dövlət Konservatoriyasında Firəngiz Əlizadə ilə görüş keçirilmiş, Arkadiy Şteynluxtun dirijorluğu ilə bəstəkarın “Metamorphosis” (“Metamorfozlar” Şüşlər) əsəri yüksək səviyyədə ifa edilib. Bu əsər Rusiyada ilk dəfə səsləndiyi üçün premyera sürəkli alqışlarla qarşılanıb.

Firəngiz Əlizadənin sədri olduğu münisflər heyətinə dirijor, “Zolotə maska” mükafatının laureatı - Fyodor Lednyov (Sankt-Peterburq, Rusiya), bəstəkar, Əməkdar incəsənət xadimi, N.A.Rimski-Korsakov adına Sankt-Peterburq Konservatoriyasının professoru Anatoliy Korolyov (Sankt-Peterburq, Rusiya), dirijor, Rusiyanın Əməkdar artisti Arkadiy Şteynluxt (Sankt-Peterburq, Rusiya) və başqaları daxil idi.

3 turdan ibarət müsabiqəyə 140 bəstəkarın əsəri təqdim olunmuşdur. Simfonik, mahnı və estrada əsərlərindən ibarət partituralar, bəzi əsərlərin isə elektron yazısı göndərilmişdir. Qaliblərin seçimində görkəmli bəstəkarımız Firəngiz Əlizadənin rəyi əsas götürülərək I yer - Sankt-Peterburqdan Artur Vabel (“Neobratimostg” - “Dönməzlik”), II yer - Nyu-Yorkdan çinli bəstəkar - Zi Tao (“Mottetto”), III yer - Rusiya bəstəkarı Artyom Lauxinə (“Tuba Mirum”) verilib. Müsabiqənin diplomu isə türk bəstəkarı Ufuq Biçaka təqdim olunub.

***

24 sentyabr - Ənənə olaraq, Bəstəkarlar İttifaqında daima Üzeyir Hacıbəyli Festivallarında ən fəal iştirakı müşahidə olunur. Və bu ilki tədbirdə də bu yaradıcı birliyin töhfələri maraqlı və təqdirəlayiqdir.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Konfrans zalında Üzeyir Hacıbəyli XVI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində "Üzeyir Hacıbəyli - akademik" mövzusunda elmi konfrans keçirilib.

Tədbiri Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə Üzeyir Hacıbəylinin zəngin yaradıcılığından söhbət açaraq, 2009-cu ildən bu günədək keçirilən Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi festivallarında hər il dahi sənətkarın irsinin müxtəlif istiqamətlərinin elmi araşdırmalarda təqdim olunduğunu qeyd edib. Firəngiz Əlizadə onu da qeyd edib ki, Üzeyir bəyin yaradıcılığı elə bir zəngin xəzinədir ki, orada hələ də açılmayan səhifələr var. Odur ki, musiqisevərlər üçün bu tükənməz bir mənbədir.

Elmi konfransda Əməkdar müəllim, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Könül Nəsirova "Üzeyir Hacıbəylinin lad nəzəriyyəsi XX əsr musiqi elminin kontekstində: paradokslar və perspektivlər", Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızı "Üzeyir Hacıbəylinin akademik kimi fəaliyyəti", sənətşünaslıq üzrə elmlər doktoru, dosent Leyla Zöhrabova "Üzeyir Hacıbəylinin yaradıcılığında milli lad sistemi", musiqişünas Humay Fərəcova-Cabbarova "Üzeyir Hacıbəylinin "Azərbaycan xalq musiqisinin əsasları" elmi işinin müasir musiqi təhsili sistemində rolu" mövzusunda çıxışlar ediblər.

Çıxışlar arası sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, beynəlxalq müsabiqələr laureatı Sevda Məmmədlinin ifasında Üzeyir Hacıbəylinin "Arşın mal alan" operettası əsasında Rafiq Babayevin Fantaziyası və Müslüm Maqomayevin məşhur "Azərbaycan" mahnısı instrumental variantda təqdim olunub.

***

25 sentyabr - Ənənə halını almış Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalı öz işini davam etdirib. Ölkəmizin müxtəlif məkanlarında festivalla bağlı konfranslar, konsertlər musiqisevərlərin ixtiyarına verilib. Bu minvalla da Bəstəkarlar İttifaqında tədbirlər, konfrans və konsertlər keçirilir.

Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Ü.Hacıbəyli adına Konsert salonunda Üzeyir Hacıbəyli XVI Beynəlxalq Musiqi Festivalı çərçivəsində kamera-instrumental konserti olub.

Konserti giriş sözü ilə açan Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, AMEA-nın müxbir üzvü, professor Firəngiz Əlizadə Üzeyir Hacıbəyli Beynəlxalq Musiqi Festivalının dahi sənətkarın irsinin təbliğində mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini xüsusi vurğulayıb. Firəngiz Əlizadə festival çərçivəsində Bəstəkarlar İttifaqının keçirdiyi tədbirlər haqqında danışaraq hər il bəstəkar və musiqişünasların Üzeyir bəy irsinə dair yeni əsərlər qələmə aldığını diqqətə çatdırıb.

Konsert proqramı Firəngiz Əlizadənin "Landscape" fortepiano əsəri ilə başlayıb. Təbiət peyzajı ilə bağlı olan bu lirik əsəri London Kral Konservatoriyasının məzunu, Beynəlxalq müsabiqələr laureatı, Prezident təqaüdcüsü Vüsələ Babayeva ifa edib. Konsertdə Xalq artisti Sərdar Fərəcovun 2 piano üçün Süita (ilk ifa, ifa edirlər: Leyla Əliyeva, Aynur Xəlilova), Rəna Qədimovanın 2 klarnet üçün "Üç invensiya" (ilk ifa, ifa edirlər: Məmməd Rəcəbli, Şərif Bağirov), Səid Qəninin piano üçün "Kaleydoskop" silsiləsindən Prelüd və Tokkata (İfa edir: Humay Qasımzadə), Xalq artisti Azər Dadaşovun violin və piano üçün "Arioso" və "İthaf" (ilk ifa, ifa edirlər: Sura Rüşət -violin, Svetlana Əhmədova-piano), Əməkdar incəsənət xadimi, professor Məmmədəğa Umudovun klarnet və piano üçün Poema (İfa edirlər: Rzazadə Asim -klarnet, Svetlana Əhmədova-piano), Əməkdar incəsənət xadimi, professor Elnarə Dadaşovun 2 violin üçün Miniatur "Şuşa" (ilk ifa, ifa edirlər: Elina İsmət, Aytac Kara), İlham Azmanlının 2 piano üçün Performans "Anlaşılmazlıq", "Bakı küləyi" (İfa edirlər: Mətanət Azmanlı, İnci Azmanlı) və Sevda Məmmədlinin "Vətən uğrunda" əsərləri səslənib.

Tədbirin aparcısı sənətşünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı təqdim olunan musiqi əsərləri haqqında məlumat verərək, Yazıçılar Birliyinin üzvü, şair Oqtay Zəngilanlının Üzeyir bəyə həsr etdiyi "Musiqinin günəşi" şeirindən də bəzi misraları söyləyib.

***

2 oktyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Üzeyir Hacıbəyli adına konsert salonunda Akif Quliyevin 70 illik yubileyinə həsr olunmuş elmi-praktiki konfrans keçirilib.

Konfransı giriş sözü ilə açan Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə Akif Quliyevin musiqişünas-alim kimi Azərbaycan muğamlarının və Azərbaycan bəstəkar yaradıcılığının tədqiqində yüksək fəaliyyətini vurğulayaraq Bəstəkarlar İttifaqı adından yubileyi təbrik edib, can sağlığı və yaradıcılıq uğurları arzulayıb, ona ürək sözləri yazılmış fəxri ünvanı təqdim etmişdi. Təbriklərə qoşulan AMK-nın rektoru, Xalq artisti, professor Siyavuş Kərimi, Ü.Hacıbəyli adına BMA-nın Elmi işlər üzrə prorektoru, f.e.d., Əməkdar incəsənət xadimi, professor Gülnaz Abdullazadə də Akif Quliyevin elmi fəaliyyəti haqqında öz fikirlərini diqqətə çatdırıblar. Yubiley tədbirində Ü.Hacıbəyli adına BMA-nın rektoru, Xalq artisti, professor Fərhad Bədəlbəylinin adından da Akif Quliyevə ürək sözləri yazılmış fəxri ünvan təqdim olunub.

Elmi-praktiki konfrans maraqlı mövzularla davam edib: Xalq artisti Sərdar Fərəcov "Professor Akif Quliyevin elmi əsərlərində Azərbaycan bəstəkarlarının yaradıcılığına münasibət", AMK-nın professoru, Əməkdar incəsənət xadimi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor Fəttah Xalızadə "Professor Akif Quliyevin elmi yaradıcılığında muğam tədqiqatlarına dair", AMK-nın "Humanitar fənnlər" kafedrasının müdiri, filologiya üzrə elmlər namizədi, dosent Firudin Qurbansoy "Professor Akif Quliyev kamil bir şəxsiyyət kimi", AMK-nın professoru, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Leyla Quliyeva "Professor Akif Quliyevin elmi - pedaqoji fəaliyyəti".

Konfransın bədii hissəsində Q. Qarayevin "Don Kixot" simfonik qravürlərindən "Aldonsa", "Səyahət", S. Fərəcovun "Cıdır düzündə bayram" (İfa edir: Mətanət Azmanlı - piano), Xalq artisti Zabit Nəbizadənin ifasında Mahur - Hindi Dəraməd - təsnifi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Mübariz Əliyevin ifasında (saz) "Yanıq Kərəmi", "Ovşarı" aşıq havaları, AMK-nın tələbəsi Elcan Hüseynovun (qarmon) ifasında "Şələlə" (Bayatı-Qacar dəramədi kimi), "Mərcani" (Şikəsteyi-fars rəngi kimi), "İnnabi" (Mahur "Mən aşıq gözlərinə" təsnifi kimi) rəqsləri səslənib. Əhli-Beyt qrupunun video formatda çıxışı da dinləyicilərə təqdim olunub.

Professor Akif Quliyev konfransın sonunda çıxış edərək başda ABİ-nin sədri Firəngiz Əlizadə olmaqla bütün iştirakçılara öz təşəkkürünü bildirib. Tədbirin aparıcısı sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar mədəniyyət işçisi Səadət Təhmirazqızı idi.

***

4 oktyabr - Bəstəkar Məmmədəğa Umudovun 75 illiyinə həsr olunmuş müəllif konserti keçirilib. Giriş sözü ilə tədbirdə Bəstəkarlar İttifaqının üzvü, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Jalə Qulamova çıxış edərək Məmmədəğa Umudovun əsərləri haqqında tamaşaçılara ətraflı məlumat verib. Konsertdə Əməkdar artist Fuad İbrahimovun idarəsi ilə Ü. Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestrinin ifasında Məmmədəğa Umudovun tar ilə orkestr üçün "Konsert"i (solist Əməkdar artist Sahib Paşazadə) və "Cümhuriyyət" marşı səslənib.

***

11 oktyabr - M. Maqomayev adına Azərbaycan Dövlət Akademik Filarmoniyasında Ü. Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestrinin Əməkdar artist Fuad İbrahimovun idarəsi ilə "Sələflər və xələflər" silsiləsindən konsert keçirilib. Konsertin əsas əhəmiyyəti bəstəkarlıq ənənələrinin yaşadılması və onların varislik prinsiplərinin davam etdirilməsi dünya musiqi mədəniyyətinin inkişafı istiqamətində mühüm əhəmiyyətə malik olmasıdır. Konsertdə müəllim-tələbə münasibətlərinin ənənələr şəklində mövcudluğu D. Şostakoviç, Q. Qarayev və F. Əlizadə yaradıcılığında təcəssüm olundu. Belə ki, proqrama D. Şostakoviçin violon və orkestr üçün 1 saylı (a-moll, op. 77, konsertin solisti Avstriyadan olan violon ifaçısı Sergey Doqadin) Konserti, Q. Qarayevin "Don Kixot" simfonik qravürləri və F. Əlizadənin "Nizami fəzası" əsəri daxil idi. Bu konsert proqramı sanki 2022-ci ildə Böyük Britaniyada təşkil olunan "Şərqdən sədalar" adlı konsert layihəsinin davamı idi. Çünki orada da D. Şostakoviçin Q. Qarayevin və Firəngiz xanımın əsərləri "Sələflər və xələflər" silsiləsindən təqdim olunmuşdur. İlk dəfə həmin konsert çərçivəsində səslənən "Nizami fəzası" əsərində şairin obrazı kainatın gözəlliyində müxtəlif təsvir vasitələri ilə vəsf olunur. Bu möhtəşəm əsər ilk dəfə Londonda məşhur dirijor Kiril Karabitsin idarəsilə ifa edilib. Əsər Bakıda 2-ci dəfə ifa edilib.

***

14-15 oktyabr - 90 illik yubileyini qeyd edən Bəstəkarlar İttifaqının üzvləri Üzeyir bəyin doğulub boya-başa çatdığı Şuşada səyyar plenum keçirməklə sanki öz bayramlarını qeyd etdilər.

Plenumun ilk günü öz işini Şuşa otelin Üzeyir Hacıbəyli salonunda konfransla başladı. Əvvəlcə Şuşa rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Aydın Kərimov çıxış edərək qonaqları salamlayıb, onlara Şuşada aparılan yeni quruculuq işləri barədə məlumat verib və başda İttifaqın sədri Xalq artisti, professor Firəngiz Əlizadə olmaqla bütün üzvləri 90 illik yubiley münasibəti ilə təbrik etmişdi. Sonra isə Xalq artisti, Dünyanın "Sülh artisti", AMEA-nın müxbir üzvü, professor Firəngiz Əlizadə çıxış edərək əvvəlcə dahi Üzeyir bəyin doğulub, boya-başa çatdığı bu müqəddəs diyarda olmağın nə qədər şərəfli olduğunu qeyd etmişdi. Bunun üçün Firəngiz Əlizadə möhtərəm prezidentimiz İlham Əliyevə və onun rəhbərliyi ilə Şuşanı eləcə də, digər Qarabağ torpaqlarını düşmənlərdən azad edən rəşadətli ordumuza minnətdarlığını ifadə edərək, Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının keçdiyi 90 illik şanlı tarixdən danışmışdı. Aydın Kərimovun və Firəngiz Əlizadənin çıxışından sonra Üzeyir Hacıbəyli adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestrinin müşayiəti və Xalq artisti Fəxrəddin Kərimovun idarəsilə, kişi xorunun ifasında səslənən, sözləri və musiqisi Firəngiz Əlizadəyə aid olan "Zəfər marşı" video formatda təqdim olunmuşdu. Bu qələbə müjdəli musiqidən sonra konfrans digər çıxışlarla davam etmişdi.

Xalq artisti Sərdar Fərəcov "Şuşanın musiqi salnaməsi", Əməkdar incəsənət xadimi, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Gülnaz Abdullazadə "Üzeyir Hacıbəyli və Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqı", Əməkdar incəsənət xadimi, professor Akif Quliyev "Şanlı qələbəyə həsr olunan musiqi əsərləri" mövzuları ilə çıxış ediblər.

Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Zemfira Qafarova, Xalq artisti Aygün Səmədzadə, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Həcər Babayeva, fəlsəfə elmləri doktoru, professor Mina Hacıyeva, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Güllü İsmayılova, Əməkdar artist, dosent Vüqar Camalzadə, Əməkdar incəsənət xadimi, professor Məmmədəğa Umudov, bəstəkar İlham Azmanlı, musiqişünas Aysel Kərim

və İttifaqın digər üzvləri müzakirələrdə iştirak edərək öz maraqlı fikirləri ilə konfransın işinə xüsusi rəng qatmışdılar. Tədbir çərçivəsində Əməkdar mədəniyyət işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Səadət Təhmirazqızının "Şuşa professional musiqidə" adlı yeni kitabının təqdimatı olub. Kitabda Azərbaycan bəstəkarlarının Şuşaya həsr olunan əsərləri toplanaraq, not yazıları və təhlillərlə verilib.

Beləliklə, maraqlı çıxışlarla yaddaqalan konfransdan sonra Nəzrin Aslanlının rəhbərliyi ilə Dövlət Simli Kvartetinin konserti olub. Onların ifasında Ü.Hacıbəyli, Q.Qarayev, F.Əmirov və F.Əlizadə əsərləri səslənib. Bəstəkarlar İttifaqının üzvləri sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktorları Pike Axundova "Salam Şuşa" və Sevda Məmmədli isə "Laçın balladası" əsərlərini ifa ediblər.

Plenumun 2-ci günü 15 oktyabr tarixi də unudulmaz, sevinc dolu hisslərlə yadda qalmışdı.

Əvvəlcə Şuşada Ulu öndər Heydər Əliyev adına Yaradıcılıq Mərkəzinin əməkdaşları ilə görüş keçirilib. Mərkəzin direktoru Fəxrəddin Hacıbəyli başda Fıraqiz Əlizadə olmaqla nümayəndə heyətini salamlayıb, onları Mərkəzin fəaliyyəti və onları foto sərğilərlə tanış edib. Fıraqiz Əlizadə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının layihələri əsasında nəşr olunan "İlham Əliyev və musiqi mədəniyyəti", "Heydər Əliyev və musiqi mədəniyyəti" və digər kitabları Heydər Əliyev Yaradıcılıq Mərkəzinə hədiyyə edib.

Səyyar plenumun mərkəzində duran ən yüksək mərhələ dahi Üzeyir bəyin ev-muzeyinin ziyarəti olmuşdu. Bu müqəddəs ocaq nümayəndə heyətini çox təsirləndirmişdi. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Şuşadakı xüsusi nümayəndəsinin müavini Elşad Əliyev İttifaqın üzvlərini maraqlı eksponatlarla tanış etmişdi.

Daha bir ziyarət ocağı isə Azərbaycan vokal sənətinin banisi ölməz Bülbülün ev-muzeyi oldu.

Bununla da Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Səyyar Plenumu öz işini başa çatdıraraq nümayəndə heyəti xoş və yaddaqalan hisslərlə Bakıya qayıtmışdı. Əminik ki, bu hisslər Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının hər bir üzvünün Şuşa ilə bağlı xoş təəssüratları olaraq yaddaşlarda həkk olunacaq və Şuşaya həsr olunan yeni əsərlərdə öz əksini tapacaqdır.

***

16 oktyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının "Kamera-instrumental və vokal musiqisi" bölməsinin iclası keçirilib. İclasda Bəstəkarlar İttifaqının katibi, Əməkdar incəsənət xadimi Cəlal Abbasov, Əməkdar incəsənət xadimi professor Elnarə Dadaşova və İttifaqın digər üzvləri iştirak ediblər. Onlar bəstəkar Yaşar Xəlilovun fortepiano üçün 24 prelüd və fuqa silsiləsinə qulaq asıb, əsər haqqında fikirlərini söyləyiblər.

***

17 oktyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Üzeyir Hacıbəyli konsert salonunda Naxçıvan MR Əməkdar incəsənət xadimi, bəstəkar Kamal Əhmədovun müəllif konserti keçirilib.

Tədbiri Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, Xalq artisti, professor Fıraqiz Əlizadə açaraq bəstəkarın müxtəlif janrları əhatə edən yaradıcılıq irsindən söhbət açıb.

Konsertdə bəstəkar Kamal Əhmədovun kamera-instrumental əsərləri - "Aşıqsayağı" kvintet piano (ifa edir: prezident mükafatçısı Fatma Əliyeva - I violin, Respublika və Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Renata Abubəkirova - II violin, Əməkdar artistlər Yuliya Motorina - viola, Rəna Rəhimova - viola, Orxan Cumayev - çello), "Simfionetta" (ifa edir: simli kvartet), "Rekviem" mövzu ilə variasiyalar, "Rapsodiya" (solo qanunda Respublika və Beynəlxalq müsabiqələrin Qran-Pri və Prezident mükafatçısı Sevinc Babayeva), "Gəmiqaya" simfonik lövhələr, "Ballada" (solo klarnetdə Respublika və Beynəlxalq müsabiqələr laureatı Şəmistan Əliyev), "Rapsodiya", "Trio" klarnet, violin və piano üçün, "Kapriçço" (ifa edir: Prezident mükafatçısı Cahangir Qurbanov - violin), "Konsert" I hissə - (Əməkdar artist Zeynalabdin Babayev - tar), "Şikəstə" əsərləri səslənib.

Tədbirin aparıcısı sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Günay Məmmədova həm bəstəkarın ümumi yaradıcılığı, həm də səslənən əsərlər barədə də məlumat verib.

***

23 oktyabr - Musiqişünas-alim Fəttah Xalıqzadənin yaradıcılığı Azərbaycan musiqişünaslıq elminin mühüm bir şəxəsini təşkil edir. Çünki o, əsası dahi Üzeyir Hacıbəyli tərəfindən qoyulan etnomusiqişünaslıq istiqamətində çox dəyərli tədqiqatlar aparıb. Odur ki, alimin musiqi mədəniyyətimizə bəxş etdiyi bir çox töhfələr var. Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının Ü.Hacıbəyli adına Konsert salonunda Fəttah Xalıqzadənin 70 illik yubileyinə həsr olunan elmi-praktiki konfransda da onun geniş tədqiqatlarından söhbət açılıb.

Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü, Xalq artisti, professor Fıraqiz Əlizadə tanınmış alimin yaradıcılığından danışaraq onun fəaliyyətinin musiqi elmi üçün əhəmiyyətli olduğunu vurğulayıb, Fəttah Xalıqzadəyə ürek sözləri yazılmış fəxri ünvanı təqdim etmişdi.

Elmi-praktiki konfrans maraqlı mövzularda - ADMİU "Musiqinin tarixi və nəzəriyyəsi" kafedrasının müdiri, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, professor, Əməkdar incəsənət xadimi Kamilə Dadaşzadə "Fəttah Xalıqzadənin elmi yaradıcılığına bir nəzər", Azərbaycan Milli Konservatoriyasının "Musiqinin tarixi və nəzəriyyəsi" kafedrasının müdiri, professor, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, Əməkdar incəsənət xadimi Akif Quliyev "Fəttah Xalıqzadənin

pedaqoji fəaliyyəti", Azərbaycan Milli Konservatoriyasının professoru, sənətsünaslıq elmləri doktoru Abbasqulu Nəcəfzadə "Fəttah Xalızadədən etdiyim iqtibaslarım", AMEA Memarlıq və İncəsənət İnstitutunun böyük elmi işçisi, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru, dosent Kəmalə Atakışiyeva "Fəttah Xalızadənin "Üzeyir Hacıbəyli və xalq musiqisi" kitabı etnomusiqişünaslıq elminə bir töhfədir" davam etmişdi.

Tədbirin bədii hissəsində Niyazinin "Arzu" romanı (İfa edir: AMK-nın milli vokal ixtisası üzrə III kurs tələbəsi Günel Əsədova, konsertmeyster: Vəfa Əzizova) və Respublikanın Əməkdar artisti Emil Əfrasiyabın ifasında Üzeyir Hacıbəylinin musiqisinə Variasiyalar "Parafraz" əsəri səslənmişdi.

Musiqişünas-alim Fəttah Xalızadə konfransın sonunda çıxış edərək başda ABİ-nin sədri Firəngiz Əlizadə olmaqla bütün iştirakçılara öz təşəkkürünü bildirib. Tədbirin aparıcısı AMK-nın "Etnomusiqişünaslıq" kafedrasının müdiri, sənətsünaslıq üzrə fəlsəfə doktoru Jalə Qulamova idi.

***

28 oktyabr - Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 90 illik yubileyi çərçivəsində növbəti əlamətdar tədbir Berlin şəhərində olub. Şuşa, Gəncə və Şəkildə keçirilən tədbirlərin unudulmaz təəssüratlarından sonra Bəstəkarlar İttifaqının yüksək peşəkarlıq səviyyəsinin nümayişi bu il təkəcə bölgələrimizdə deyil, həm də sərhədləri aşaraq xarici ölkələrə də çatmışdır.

Azərbaycanın Almaniyadakı səfirliyinin Mədəniyyət Mərkəzində keçirilən tədbir Firəngiz Əlizadənin "Zəfər marşı"nın Heydər Əliyev adına Sarayda səslənən videoçarxının nümayişi ilə başlanıb. Müsbət enerjisi ilə dinləyiciləri dərhal özünə cəlb edən marşın zəfər dolu sədalara izdihamlı zalda hərarətlə qarşılanıb.

Sonra Azərbaycanın Almaniyadakı fəvqəladə və səlahiyyətli səfiri Nəsimi Ağayev çıxış edərək, dahi bəstəkar Üzeyir Hacıbəylinin çoxşaxəli fəaliyyəti ilə başlayan Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının 90 illik tarixindən, hazırda bu yaradıcı təşkilatın Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin inkişafı naminə şərəfli amalı uğurla yerinə yetirməsindən və musiqi mədəniyyətimizi dünya səviyyəsində təbliğ etməsindən ətraflı şəkildə söz açıb.

UNESCO-nun "Sülh artisti", Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının sədri, AMEA-nın müxbir üzvü Firəngiz Əlizadə təbrik nitqini söylədikdən sonra tədbir konsert proqramı ilə davam edib. Xalq artisti Fəxrəddin Kərimovun rəhbərliyi və dirijorluğu ilə Qara Qarayev adına Kamera Orkestri musiqisəvərlərə unudulmaz musiqi gecəsi yaşadıb.

Konsert proqramında Azərbaycan professional musiqisinin görkəmli nümayəndələri Ü.Hacıbəyli, F.Əmirov, Q.Qarayev, M.Mirzəyev, A.Zeynallı və F.Əlizadənin şah əsərləri səslənib, Əməkdar artist, vokalçı İnarə Babayeva və orkestrin konsertmeysteri - violin ifaçısı Rövşən Əmirahov yüksək sənətkarlıq nümayiş etdiriblər.

Maraqla qarşılanan konsertin sonunda tamaşaçıların sürəkli alqışları altında bütün iştirakçılar səhnəyə dəvət olunub və onlara çoxsaylı gül dəstələri təqdim edilib.

***

6 noyabr - Hollandiyanın paytaxtı Amsterdamsda keçirilən beynəlxalq festivalın onillik yubileyində Firəngiz Əlizadənin yeni violonçel üçün yazılmış "ŞÖVQ" əsərinin ilk ifası baş tutub. Amsterdam Sinfonietta orkestrinin sifarişi ilə xüsusi olaraq "Cellobiennale - 10" üçün yazılmış əsəri Vyanadan olan violonçel ifaçılığının yeni ulduzu gənc virtuoz Kian Soltani ifa etdi.

Firəngiz Əlizadənin əsərinin ilk ifası böyük uğurla keçib. Məşhur Muziqəbou-nun böyük zalını dolduran çoxsaylı dinləyicilər Azərbaycan bəstəkarının parlaq, coşğun, şövqlü və dərin musiqisinin sədalına heyran qalmışdılar. Müəllif və ifaçı güruultulu alqışlarla və "Bravo" nidaları altında dəfələrlə səhnəyə dəvət olunublar. Həmçinin konsertdə Amsterdam Sinfonietta orkestrinin ifaçıları tərəfindən Firəngiz Əlizadənin Amerikanın "Kronos" kvarteti üçün yazdığı məşhur "Dance" - ("Rəqs") əsəri də möhtəşəm ifa edilib.

"Cellobiennale-10" festivalından öncə dövrü mətbuatda və jurnallarda Firəngiz Əlizadənin həyat və yaradıcılığına dair geniş materiallar dərc edilmişdir. Bu yazılarda Firəngiz Əlizadə - "bir neçə onilliklər ərzində bəstəkar yaradıcılığının Olimp zirvəsində ucalan müasir akademik musiqinin canlı klassiki" adlandırılır. Hollandiyanın "de Nieuwe Muze" musiqi jurnalında Firəngiz Əlizadə - "yaradıcılığında Şərq və Qərb mədəni ənənələrinin yüksək peşəkarlıq səviyyəsində sintezinin yeni yollarını açan müasir klassik musiqinin bəstəkarı" kimi səciyyələndirilir. Məhz jurnal verdiyi geniş müsahibəsində Firəngiz Əlizadə Azərbaycanın zəngin musiqi ənənələrindən, professional musiqi məktəbinin banisi, klassik bəstəkarlıq məktəbinin yaradıcısı - Üzeyir Hacıbəyli haqqında ətraflı söhbət açıb və onun əsrarəngiz operası - "Leyli və Məcnun" haqqında geniş məlumat verib.

Avropa televiziyaşının "ARTE" proqramında da "Cellobiennale-10" haqqında mövzunun daxilində Azərbaycan bəstəkarı - Firəngiz Əlizadənin "qeyri-adi maraqlı oyadan" yeni "ŞÖVQ" violonçel əsərinin ilk ifasına geniş yer verilmişdir.

***

13 noyabr - Praqada Azərbaycan poeziya gecəsi keçirilib. Gecədə Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvü, bəstəkar Rəna Qədimovanın Şahrun Süleymanovanın "Sarı gəlin" balladası əsasında Azərbaycanda ilk xor və simfonik orkestr üçün Balladası səslənib.

Xəbərləri hazırladılar:

Səadət Təhmirqızı, Sevda Hüseynova, Fidan Nəsirova-Əhmədova